

Vajadus ja võimalus või kohustus ja vastutus?

Ülla Linnamägi – Eesti Arst

Teadusartiklit alustatakse märksõnade läbimõtlemissel. Järjestaksin toimetajategevust alustades need endale tähtsuse järjekorras: vajadus, võimalus, vastutus, kohustus. Kas oleme esitanud endale küsimuse, kas me igapäevane töö on meile vajadus ja võimalus või siis ainult kohustus? Millisesse järjekorda märksõnad asetame, mis on suurem käimapanev jõud, see on individuaalne.

Eesti Arsti käekäigu üle südant valutanud ning hea seisnud autorite kirjutistes võib läbivana leida sõnu vastutus ja kohustus. Vastutus ja kohustus meditsiiniintelligentsi hoidmise ja meditsiinilise rahvuskultuuri püsimise ees. Kultuur, ladina keeles *cultūra*, tähendab muu hulgas ka maaharimist, kasvatamist ja täiustamist. Tuleb harida pinnas ja külvata iva. Noor arst saab meie ajakirja kaudu näidata, et hoiab järjepidevust ja seega annab kindlustunde külvajale.

Oluliste märksõnadena meie ajakirja juures on „stabiilsus“ ja „tasakaal“. Esimene on olnud ja peab ligi sajandi püsinud ajakirja puhul olema iseenesestmõistetav. Toetudes äsjasele lugejauuringule, on ajakiri suhteliselt tasakaalus ja vastab lugeja ootustele. Manage silme ette vana apteegikaal. Kui ajakirja sisu kaalukausil oleks kergepoolne, kaaluks lugejaskond selle üles. Tasakaal ei tohiks nihkuda aga ka ülemäära tippteaduse sügavuste poolele, kuna põhilugejad võivad selles väga kiiresti lisanduvad uute teadmiste rägastikus end ebakindlana tunda, hoomamata kõike. Samas saab lugeja seeläbi aimu, mida teevad Eesti meditsiiniteadlased. Teadusmaailmas toimuvat saab lugejani tuua tasapisi, nagu toimib klassikaline õpetamis- ja õppimisprotsess. Lugejauuringus on viidatud ülikoolikeskusele, aga see näib ka asjakohane. Ajakirjal on olnud ning peab jätkuvalt olema hariv roll. Arstiteaduskonna õppejõudude kohustus on olla kursis uusimaga oma erialal, kuna nad

vastutavad arstide uue põlvkonna järelkasvu ning praktiseeriva arsti kursil hoidmise eest.

Rahvusvahelist meditsiinilist erialakirjandust loevad lugejauuringu põhjal rohkem eriarstid. Paberväljaandeid loeb neist pidevalt või tihti 65%, elektroonilisi 59%. Eesti Arsti üheks loetuimaks rubriigiks pärast ravijuhendeid on erialauudised. Paljudes valdkondades uuenevad teadmised sedavõrd kiiresti, et kõige värskema info Eesti-keskses valguses saabki kätte just meie ajakirjast. Siit tuleneb vajadus, et spetsialistid vahendaksid loetu neile, kes igapäevatöö kõrvalt kõigega ise kursis olla ei jõua. Jällegi – võimalus nii lugejale kui ka kirjutajale.

Üheks ajakirja eesmärgiks on eesti meditsiinkeele arendamine paralleelselt teaduse arenguga, et eri valdkondade arstid üksteist ka edaspidi mõistaksid oma emakeeles. Märksõnad „võimalus“ ja „vajadus“ on ka selles kontekstis omal kohal.

Arsti oskuste hulgas on asju, milleni tuleb jõuda. See on oskus näha puude taga metsa, ja ka vastupidi. Peame nägema oma tegevuse tähendust laiemas kontekstis. Usun ja loodan, et ajakirjale on antud võimalus sellele kaasa aidata.

Tavapäraselt küsitakse peatoimetajalt, milline on ajakirja kontseptsioon ja eesmärk. Vastus on olnud tõenäoliselt läbi aastate sama, nii ka minul – olla ainus Eesti arstide eelretsenseeritav teadusajakiri. Ja eesmärgiks jääb ka edaspidi hoida tasakaalus teaduslik, praktiline ja üldhariv. Eelkäijate töö tulemusena on meil selline ajakiri.

Soovin, et leiaksite uues ja kiirustavas tööaastas vajaduse ning võimaluse meie oma ajakirja lugeda ja sellesse kirjutada. Meile kõigile on antud võimalus hoida oma rahvuskultuuri.

ylla.linnamagi@eestiarst.ee

Ülla Linnamägi